

[Indenrigsministeren]

i forbindelse med kommunernes refusion vil og bør give anledning til et andet forhold mellem disse tal. Men alligevel vil det være sådan, at tilgangen af sygehjælpere på dette område vil være gradvis. Det vil formentlig fortrinsvis være i de større kommuner, hvor man har mulighed for en rimelig arbejdsdeling. Man vil derigennem se, at også antallet af uddannede sygeplejersker i hjemmesygeplejen efter min formening vil være stigende i de kommende år, altså det modsatte af den spådom, som fru Lilli Gyldenkilde fremsatte.

Med disse bemærkninger skal jeg gentage mit tilsagn om at yde al tænkelig bistand i forbindelse med det kommende udvalgsarbejde.

Lilli Gyldenkilde (SF):

Det, der kalder mig herop, er naturligvis bemærkningen om at se spøgelser ved højlys dag. Jeg skal da være glad, hvis udviklingen vil vise, at det har jeg gjort. Det ville være udmærket, for det, der bekymrer mig, er naturligvis ikke så meget, at der ikke skal blive brug for sygeplejerskerne, for det er jeg ganske enig i, at det vil der blive, uha-uha, vi har stor mangel på dem, så det er slet ikke det, det handler om.

Det, det handler om, er, at jeg er bange for, at serviceniveauet vil blive sænket, fordi man naturligvis også skal ansætte folk, der har en om ikke dårligere, så i hvert fald ikke så høj uddannelse som sygeplejersker. Det betyder, at lønnen er mindre, og det er i sig selv en tilskyndelse til at ansætte sygehjælpere. Den findes også i den nugældende lov, så af den grund behøver man ikke lave ændringer.

Nu gør man så det, at man derudover laver en 50 pct.s refusionsordning på den løn, som i forvejen er mindre end en sygeplejerskeløn. Og det er da noget, der siger sig selv – og det ligger jo også i forslaget – at det betyder, at der kommer flere sygehjælpere ind på området. Men problemet er stadig væk – og det kom ministeren ikke ind på – at vi også mangler uddannede sygehjælpere.

Jeg synes ikke, at dette forslag er så uproblematisk, som man har haft indtryk af gennem ordførernes indlæg.

Indenrigsministeren (Enggaard):

Jeg har ikke noget ønske om at bagatellisere problemerne omkring personalesituationen i sygeplejen som helhed. Jeg tror, alle er enige om, at der er betydelige problemer, som vi i fællesskab skal prøve at løse. Men jeg tror også, man må sige, at den omstændighed, at man til nogle opgaver inden for hjemmesygeplejen med fuld virkning og godt resultat vil kunne anvende sygehjælpere, betyder en aflastning af den samlede personalesituation i sygeplejen. Hertil kommer det vigtige, at antallet af uddannede sygehjælpere er lettere at sætte i vejret end antallet af uddannede sygeplejersker. Det vil sige, at alt i alt skulle dette give os bedre muligheder for at komme igennem den – indrømmet – vanskelige personalesituation i de kommende år.

Hermed sluttede forhandlingen.

Lovforslagets overgang til anden behandling vedtoges uden afstemning.

Fjerde næstformand (Melchior):

Jeg foreslår, at lovforslaget henvises til kommunaludvalget. Hvis ingen gør indsigelse mod dette forslag, betragter jeg det som vedtaget. (Ophold). Det er vedtaget.

Den næste sag på dagsordenen var:

3) Første behandling af:

Forslag til lov om ændring af lov om administration af Det europæiske økonomiske Fællesskabs forordninger om markedsordninger for landbrugsvarer m. v.

(Lovforslag nr. L 95. Fremsat 1/12 78).

Sammen med denne sag foretoges den under punkt 4 på dagsordenen opførte sag, nemlig:

4) Første behandling af:

Forslag til lov om ændring af lov om administration af Det europæiske økonomiske Fællesskabs forordninger om markedsordninger for frugt og gartneriprodukter m. v.

(Lovforslag nr. L 96. Fremsat 1/12 78).

Lovforslagene sattes til forhandling.

Forhandling

Westh (S):

Lovforslag nr. L 95 er en lovmæssig opfølgning af et politisk forlig, vi har deltaget i, om at overføre 3,5 promille af den amtskommunale grundskyld til den fond, der er oprettet i henhold til lovens § 4. Det er i det politiske forlig aftalt, at pengene skal bruges til støtte for den animalske produktion, hvilket vi i socialdemokratiet lægger stor vægt på. Jeg går ud fra, at landbrugsministeren kan bekræfte, at promillepengene kun er brugt og fortsat kun vil blive brugt til støtte for den animalske produktion.

Lovforslag nr. L 96 åbner mulighed for, at der også til gartnerierhvervet kan overføres promillepenge, nemlig til en gartnerierhvervets § 4-fond, der nu endelig er blevet etableret. Vi ser med tilfredshed, at erhvervet selv regner med at betale ca. 5 mill. kr. til fonden. Disse penge og promillepengene kan anvendes til forskning, produktudvikling, markedsføring m. v. Vi tror, det er klogt, at gartnerierhvervet, der også er et betydeligt eksporterhverv, på denne måde søger at blive i stand til at fastholde og udbygge sin position.

For at forhindre eventuelle misforståelser vil jeg til slut understrege, at det, at vi kan anbefale, at 3 mill. kr. af promillepengene kan overføres til gartnerierhvervet, ikke ændrer vor indstilling, nemlig at promillepengene, der overføres til landbruget, udelukkende skal anvendes til fremme af den animalske produktion.

Vi kan på denne baggrund give støtte til begge forslagene.

Tang Sørensen (FP):

Det er særdeles vigtigt, at disse midler, som nu overføres til landbrugets § 4-fond, som andrager omkring 130 mill. kr., anvendes til deres rette formål, nemlig, som der har været talt om adskillige gange, til en letelse af produktionsafgifterne på den animalske produktion. Der er behov for, at man letter produktionsafgifterne på den animalske produktion, og der er behov for, at der bliver foretaget en betydelig indsats til forøgelse af vores eksport.

Der er altid en vis fare ved, at man samler penge sammen i diverse fonds. Der foregår meget let en ukontrollabel eller måske ikke

så meget ukontrollabel, men forkert anvendelse af disse midler. Jeg vil derfor på det kraftigste anmode landbrugsministeren om, at pengene fra disse 3,5 promille, som tilbageføres til landbrugserhvervets § 4-fond, anvendes til at lette produktionsafgifterne på den animalske produktion. Det var oprindeligt det, der var hovedformålet for disse penges anvendelse.

En af forudsætningerne for, at gartnerierhvervet kan komme ind under § 4-ordningen, så man kan få disse ca. 3 mill. kr. fra den amtskommunale grundskyld, er, at der oprettes en såkaldt § 4-fond, i hvilket provenuet af produktionsafgifterne fra gartnerierhvervet indgår. Overførslen af de ca. 3 mill. kr. af den amtskommunale grundskyld til gartnerierhvervets § 4-fond vil sammen med erhvervets eget bidrag, som efter beregninger i den betænkning, der er kommet, vil udgøre ca. 5 mill. kr., hjælpe gartnerierhvervet, således at man inden for gartnerierhvervet kan få betydelig mere forskning og en betydelig større indsats på eksportmarkederne. Det er en ordning, som vi fra fremskridtspartiets side synes er fornuftig, og vi kan tilsige vores fulde støtte til lovforslag nr. L 95 og til lovforslag nr. L 96.

Karlskov Jensen (V):

Vi kan fra venstres side følge gartnerierhvervet i deres ønske om, at man, samtidig med at de nu får adgang til at være med til at administrere det beløb, som tilbageføres fra amtsgrundskylden, udnytter den bemyndigelse, der har ligget i flere år, til at opkræve produktionsafgifter, så man bliver i stand til virkelig at sætte ind på de områder, hvor erhvervet ønsker at sætte ind, nemlig med hensyn til forskning, produktudvikling, reklame osv. Derfor kan vi fra venstres side anbefale lovforslag nr. L 96.

Lovforslag nr. L 95 er jo en direkte følge af, at man nu har imødekommet gartnerierhvervets, synes jeg, meget rimelige ønske om at få tilbageført en del af amtsgrundskylden, og derfor er der en sammenhæng.

Vi kan derfor anbefale begge lovforslag og vil gerne tilsige en hurtig behandling i udvalget. Jeg går ud fra, at landbrugsministeren vil sige et par ord om ikrafttrædelsesdatoen, der jo, sådan som det står i det trykte lovforslag, er passeret.

Lowzow (KF):

Det konservative folkeparti har indtil nu været med til at stemme for disse love, og det vil vi også gøre denne gang. Alligevel fastholder vi, at det ikke er den linje, vi synes er den rigtige over for erhvervet. Vi mener, vi er inde i noget meget kortsigtet her, hvor vi har opfyldt nogle forpligtelser, vi har indgået ved politiske forlig. Vi mener, at sagen – især vedrørende det første spørgsmål, der kommer op – skal benyttes til en nøje gennemgang af, hvorledes de penge, der er opkrævet indtil nu, er fordelt, hvordan de er brugt. Jeg vil faktisk sige, at vi mener, det bør gennemgås lige så nøje, som ministerrejser gennemgås, så vi er helt sikre på, hvordan de er blevet benyttet.

Vi har set hele denne sag som begyndelsen til en afskaffelse af skatterne på produktionsjorden, som en politisk beslutning om, at den vej skulle man gå. Vi synes, det er gået meget langsomt i den sidste tid, idet der reelt er sket en forhøjelse af jordskatterne ved de sidste fastsættelser. Vi vender tilbage til det og håber på at få fastslået sammen med de andre partier, der står bag, at dette er vejen til at afskaffe skatterne på produktionsjorden helt.

Vedrørende gartnerierhvervet må man sige, at det jo er en sørgelig bekræftelse af, hvordan man skal gerere sig i denne verden, altså den danske politiske verden, for at få andel i midler. Man er nødt til at lave en fond, som erhvervet i og for sig ikke er særlig interesseret i, men som det er nødt til at etablere for at få del i statsmidler. Det er vel nok det typiske billede på, hvad der sker i Danmark i dag.

Da situationen er der, er vi desværre nødt til at følge med i denne lovgivning, men stadig væk mener vi, at det havde været bedre, hvis vi havde kunnet gøre det på andre måder. Vi er positive over for forslagene, fordi vi desværre er tvunget til det i øjeblikket.

Therkel Christensen (CD):

Vedrørende lovforslag nr. L 95 må vi sige, at siden ændringen ved lov nr. 309 af 8. juni 1977 af denne lov er der ikke sket nogen ændring i centrum-demokraternes indstilling. Jeg kunne da godt indføje den parentes, at det er der desværre heller ikke sket i landbrugets forhold, når det gælder den særskat,

der hviler på landbrugsjord. Da der her er tale om en konsekvenslovgivning, kan jeg tilsige CDs støtte til en hurtig og velvillig udvalgsbehandling af det foreliggende forslag.

Men hensyn til det næste lovforslag, nr. L 96, er det delvis blevet til efter anmodning fra gartnerierhvervet, og jeg skal da gerne medgive den sidste taler, at det jo nok skyldes, at man kun på den måde får del i de statstilskud, som kommer ad anden vej. Centrum-demokraterne ser positivt på selve forslaget under de nuværende forhold. Vi håber, at det kan medvirke til at øge gartnerierhvervets konkurrenceevne og lette den nødvendige omstilling, man har været inde i på grund af den konkurrence, man påføres, og også kan medvirke til en markedsføring af dette for vort land så vigtige valutaskabende erhverv. Vi kan altså også tilsige dette lovforslag en positiv udvalgsbehandling.

Bjørn Poulsen (SF):

Da SF ikke har nogen som helst lod eller del i de forslag af denne art, som tidligere har været fremsat, og som nu er fremsat, dels nogle konsekvensændringer, dels et forslag, som skal give gartnerierhvervet samme muligheder, som landbruget har, har vi ikke tænkt os på dette område at tage noget medansvar for det. Men vi vil heller ikke modsætte os, at man indfører det, idet vi sådan set synes, at det er meget rimeligt, at gartnerierhvervet får samme muligheder, som landbruget har. Vi har altså ikke tænkt os at tage del i disse mærkelige måder at give tilskud til erhvervslivet her i landet på, så vi vil undlade at stemme.

Karl Møller (DKP):

Begge lovforslag er jo konsekvensændringer på grund af vedtagelsen af den amtskommunale grundskyld for 1979 på 15 promille. Den stemte vi imod dengang, dels fordi vi mente, den generelt var for lav, dels fordi vi er imod den tendens, der er til at nedbringe ejendomsbeskatningen på de personlige skatters bekostning. Vi havde hellere set de 3,5 promille, som det drejer sig om, lagt oven på grundskylden i stedet for at trække dem fra, så det i virkeligheden nu bliver amtet, altså samfundet, som må betale landbrugets andel i denne fond.

[Karl Møller]

Hvad forslaget vedrørende gartneriprodukter angår, så er vi med hensyn til den anden halvdel af forslaget, den, der handler om, at der skal opkræves en produktionsafgift på gartneriprodukter, egentlig meget positivt indstillet. Vi er også positivt indstillet over for fondens formål, som jo harmonerer nøje med det såkaldte § 2-udvalgs forslag i den betænkning, som er kommet om gartneriets fremtid. Vi kan helt acceptere, at man både bruger og afsætter flere penge til forskning og til forsøgsdrift og markedsføring, hvor vi jo er saktet bagud i forhold til f. eks. en konkurrent som Holland. Men selve finansieringen fra grundskyldopkrævningen gør, at vi samlet vil forbeholde os vores stilling til de to forslag.

Svend Haugaard (RV):

Dette er jo en sag, som det radikale venstre har et ret afgørende ansvar for, idet det oprindeligt var et radikalt forslag, at en del af landbrugets amtsgrundskyld skulle kunne overføres til støtte til nedsættelse af landbrugets produktionsafgifter. Vi mener afgjort, at det er rimeligt, at gartneriet kommer med ind under den samme ordning. Også her har man behov for midler til produktudvikling, afsætning, forskning osv., så vi vil altså meget gerne støtte forslaget.

Vi mener også, det er rigtigt, at gartneriet, hvad vi altså i augustforlig II gik ind for, får samme ordning som landbruget, og at de herudover får mulighed for at opkræve egne afgifter.

Vi vil altså gå meget positivt ind for begge forslag.

Arne Bjerregaard (KrF):

Vi vil selvfølgelig fortsat støtte forslag, vi selv har været fødselshjælpere for. Vi har altid ønsket at styrke den animalske produktion ud fra nationaløkonomiske interesser. Vi håber, at ministeren i udvalget vil have mulighed for at bekræfte, at pengene bliver brugt i overensstemmelse med den politiske målsætning, vi havde, dengang vi gik med til at tilbageføre visse beløb af amtsgrundskylden til erhvervet. At gartnerierhvervet kommer ind under samme ordning, kan vi selvfølgelig kun være tilfredse med, og derfor vil vi være positive i udvalget over for begge forslag.

Schak Nielsen (DR):

Forslaget må vel være et udtryk for en koordinering fra vor overstatslige myndighed i EF, men det er jo en ejendommelig øremærkning af samfundets midler, der her finder sted, nemlig af amtsgrundskylden. I modsætning til den konservative ordfører må jeg sige, at jeg mener, at det er nogle af de midler, som samfundet har allermost ret til.

Vedrørende lovforslag nr. L 96 må jeg lige bemærke, at hvis det var det pågældende erhverv selv, der på en eller anden måde organiserede sådan en fond, så synes jeg, det virkelig var i orden. Hvorfor skal det ind over denne sal? Hvorfor skal der lovgives for det? Det må da give en hel del administration, hvor vi skal kontrollere en hel del ting, f. eks. kontrollere de børn, der står med deres kirsebær om sommeren ude på vejene og sådan noget. Der foregår et temmelig stort salg på dette område. Jeg synes, det er noget urimeligt noget.

På denne baggrund kan vi altså ikke støtte dette forslag. Et underligt sammensurium af tilskud og afgifter. Egentlig en mærkelig størrelse i et liberalt samfund.

Landbrugsministeren (Kofod):

Jeg vil gerne takke ordførerne for den velvillige behandling af lovforslagene. Det gælder selvfølgelig især de ordførere, der er positive. Jeg har mærket mig, at fremskridtspartiets ordfører var meget positiv over for forslagene, og det siger jeg tak for.

Jeg vil gerne sige til hr. Westh, at omlægningen af produktionsafgifterne til promilleafgifterne ikke skal medføre, at man så kommer fra andre grene og skal have taget penge ud til de ting. Meningen er jo, at de fortrinsvis skal gå til støtte af den animalske produktion. Jeg skal hermed give tilsagn om, at denne administration vil vi forsøge at fastholde.

Så vil jeg gerne sige til hr. Karlskov Jensen og til folketinget som helhed, at jeg beklager, at der i lovforslagene § 2 står, at loven træder i kraft den 1. januar. Jeg vil gerne undskylde dette. Der skulle have stået, at loven har virkning fra den 1. januar, så jeg håber, at jeg kan få lov til at stille ændringsforslag til anden behandling.

Jeg vil gerne sige til hr. Lowzow, at det egentlig er interessant, hvor partier og men-

[Landbrugsministeren]

nesker kan blive inspireret af, hvad der foregår i dagspressen. Jeg synes, det er en vældig inspiration, at ministerrejser kan give anledning til, at man nu vil se nøjere på produktionsafgifter. Men jeg skal ikke tage stilling til, hvad man bliver inspireret af; jeg vil bare sige til hr. Lowzow, at afsætningsmidlerne, altså produktionsafgiftsmidlerne, er underkastet rigsrevisionens meget nøje kontrol. Hvis hr. Lowzow mener, at landbrugs- og fiskeriudvalget også vil udføre en kontrol, så er det velkommen til at se på papirerne, men ellers tror jeg nok, at materialet er så offentligt åbent, at man kan gennemgå det. Det var måske heller ikke det, hr. Lowzow mente, men det kan jeg måske få at vide i anden omgang.

Så er der spørgsmålet om produktionsafgifter principielt. Det er jo kombineret med, at erhvervet gennem produktionsafgifter betaler en del af disse midler, og det politiske forlig eller beslutningen, man vedtog i forrige omgang, gik ud på, at man skulle nedsætte de almindelige produktionsafgifter med det beløb, man fik ind i promilleafgifter. Det bliver vel sådan, at de beløb bliver fifty-fifty eller måske lidt mere fra promilleafgifter end fra produktionsafgifter.

Der er én ting til, jeg vil sige, nemlig at for gartnerierhvervet er det noget nyt. Gartnerierhvervet har ikke opkrævet produktionsafgifter før, ud over på frivillig basis, men nu får de altså samme adgang som landbruget til at lægge afgifter på deres produktion, men så samtidig også en ligestilling med hensyn til promilleafgifterne. Jeg mener ikke, vi behøver tage en sådan diskussion om promilleafgifternes principper, for det har man jo taget, da man i sin tid indførte de 2 promille.

Må jeg til slut takke SFs ordfører, hr. Bjørn Poulsen, som i dette, jeg også vil kalde et EF-spørgsmål, har vist en meget positiv indstilling til forslaget, eftersom hr. Bjørn Poulsen ikke gik imod. Det takker jeg for. Det samme gælder hr. Karl Møller, der vil overveje sin stilling, og jeg tror, jeg kan forvente, at den også bliver meget positiv. Måske jeg tager glæderne på forskud. Men ellers tak for tilslutningen.

Lowzow (KF):

Jeg skal ganske kort sige til den højtærede minister, at ministeren jo ikke har haft tid til

at deltage i landbrugsudvalgets møder i så mange år, fordi ministeren var travlt, og sikkert meget vigtigt, optaget andre steder. Da loven blev vedtaget, blev det sagt, at landbrugsudvalget meget nøje ville følge, hvordan provenuet fra denne lovgivning blev brugt, og derfor mener jeg, det er helt korrekt, at man, næste gang loven kommer til revision, siger: det, vi har sagt, det vil vi følge op.

Hermed sluttede forhandlingen.

Afstemning

Lovforslagenes overgang til anden behandling vedtoges uden afstemning.

Fjerde næstformand (Melchior):

Jeg foreslår, at lovforslagene henvises til landbrugs- og fiskeriudvalget. Hvis ingen gør indsigelse mod dette forslag, betragter jeg det som vedtaget. (Ophold). Det er vedtaget.

Den næste sag på dagsordenen var:

5) Første behandling af:

Forslag til lov om statsgaranti for driftslån til virksomheder inden for konsumfiskeindustrien.

(Lovforslag nr. L 101. Fremsat 8/12 78).

Sammen med denne sag foretoges den under punkt 6 på dagsordenen opførte sag, nemlig:

6) Første behandling af:

Forslag til lov om en midlertidig oplægningsordning for danske fiskerfartøjer.

(Lovforslag nr. L 102. Fremsat 8/12 78).

Lovforslagene sattes til forhandling.

Forhandling

Svend Andersen (S):

Den fiskerikommission, der blev nedsat i 1975, er nu kommet med delbetænkninger. I disse betænkninger er der lagt et grundlag for en langsigtet fiskeripolitik. Når vi alligevel ikke på nuværende tidspunkt kan fast-